

Verder studeren als je muco hebt

Het einde van het secundair nadert en je wilt graag verder studeren. Maar hoe begin je daaraan? Wordt het hogeschool of unief? Ga je op kot of niet? Welke opleiding wordt waar gegeven? Bestaan er ondersteuningsmaatregelen? Hier kan je alvast een aantal tips vinden!

WELKE OPLEIDING KIEZEN?

Als je twijfelt over welke opleiding het beste bij je past, zijn hier twee handige tools die je kunnen helpen om die keuze te maken:

- Op de nieuwe website **Opleiding in cijfers** (<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/opleiding-in-cijfers/>) vind je hoe lang je gemiddeld doet over een opleiding en waar in Vlaanderen of Brussel je ze kan volgen. De website toont eveneens informatie over de kwaliteit van opleidingen en instellingen.
- **Onderwijskiezer.be** is een initiatief van het CLB met ondersteuning van het departement onderwijs. Onderwijskiezer biedt onderwijsnet-overschrijdende en neutrale informatie over het ganse onderwijslandschap in Vlaanderen en Brussel. Onderwijskiezer helpt je in je zoektocht naar een studierichting die goed bij je past en die je alle kansen geeft voor jouw toekomst. Het is een uitgebreide website, met online vragenlijsten, informatie over opleidingen, beroepen, infomomenten, ...

STUDEREN IN HET HOGER ONDERWIJS

Je keuze is gemaakt, je gaat verder studeren! Indien nodig zijn er diensten en een reeks aanpassingen om het studeren zo haalbaar mogelijk te maken. Deze vallen binnen de regelingen voorzien in het kader van studeren met een functiebeperking. De hogeschool of universiteit moet redelijke aanpassingen voorzien, die jou dezelfde kansen geven als andere studenten om succesvol deel te nemen aan het hoger onderwijs. Een aanpassing bestaat uit een concrete maatregel die er voor zorgt dat je lessen kan volgen en examens kan afleggen. Een redelijke aanpassing is een aanpassing die geen overdreven belasting betekent voor de onderwijsinstelling. (<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/studeren-met-een-functiebeperking-hoger-onderwijs>).

Concreet gezegd kan het gaan om:

- een soepelere regeling voor afwezigheden, aangepaste regeling voor stages, alternatieve vormen voor onderwijs- en studieactiviteiten,... (onderwijsactiviteiten)
- spreiding van examens, andere vorm van examens, langer mogen doorwerken,... (examens)
- aangepaste laptop, aanmaak van aangepast didactisch materiaal,... (hulpmiddelen).

Je vindt deze procedures terug in het onderwijs - en examenreglement van je onderwijsinstelling. Een redelijke aanpassing kan niet zomaar geweigerd worden zonder motivatie.

Als je hiervan gebruik wil maken, kan je terecht bij het aanspreekpunt van je onderwijsinstelling. Let op: jij dient het initiatief te nemen en de dienst te contacteren. Dat wil dus zeggen dat jij zelf beslist of je info over muco geeft aan de onderwijsinstelling of net niet. Je kan er van op aan dat je gegevens en de gevraagde informatie vertrouwelijk wordt behandeld. Op de website van het SIHO (www.SIHO.BE) kan je de contactgegevens van de aanspreekpunten terugvinden. Vaak werken ze met een deadline waarvoor je hen best contacteert. Check dus even hun website. Je zal een erkenning van je aandoening moeten krijgen. Daarvoor dient je behandelend arts een aantal documenten in te vullen waarin kan aangegeven worden hoe muco je studeren beïnvloedt. Eens dat in orde is, komt er een persoonlijk gesprek waarin samen met jou bekeken wordt welke aanpassingen mogelijk zijn. Het SIHO biedt een document aan waarmee je je gesprek kan voorbereiden.

STUDIETOELAGE

In bepaalde gevallen heb je recht op een studietoelage als je verder studeert. Deze wordt uitbetaald door de afdeling Studietoelagen van het Ministerie van Onderwijs.

Naast de nationaliteitsvoorwaarden (Belg zijn), de financiële voorwaarden (het inkomen van de leefeenheid waartoe je behoort moet onder een bepaalde grens liggen) en de gezinssituatie zijn er ook nog pedagogische studievoorwaarden waarmee rekening gehouden wordt. Je kan alles uitgebreid terugvinden op de website studietoelagen.be. Hieronder sommen we alvast de belangrijkste aandachtspunten op.

1. Vanaf academiejaar 2020-2021 verloopt alles digitaal. Via de website studietoelagen.be kan je je toelage opstarten. Jijzelf (en dus niet je ouders) dient je dossier in én ontvangt de studietoelage.
2. Je hoeft slechts 1 keer een aanvraag te doen. Als je aangeeft dat de afdeling Studietoelagen het recht op een nieuwe toelage elk jaar opnieuw mag onderzoeken, wordt dit elk volgend jaar automatisch gedaan.
3. Je volgt een financierbare opleiding.
Elke student kan een studietoelage krijgen voor het behalen van een diploma voor:
  - Twee bacheloropleidingen
  - Twee graduaatsopleidingen
  - Eén masteropleiding
  - Eén lerarenopleiding (waaronder een educatieve graduaatsopleiding, een educatieve bacheloropleiding of een educatieve masteropleiding)
 Daarnaast kan je ook een studietoelage krijgen voor het voltooien van één voorbereidingsprogramma of één schakelprogramma.
4. Je studeert met een diplomacontract
Studiepunten die je opneemt met een credit- of examencontract geven geen recht op een studietoelage.
5. Je hebt nog studietoelagekrediet
Je hebt recht op een studietoelage voor zover je over studietoelagekrediet beschikt:
  - als je voor het eerst in het hoger onderwijs bent ingeschreven, krijg je een startkrediet van 60 studiepunten;
  - de volgende academiejaren is je studietoelagekrediet gelijk aan het aantal studiepunten waarvoor je in het voorgaande studiejaar een credit hebt behaald (met een maximum van 60 studiepunten);
  - als je onvoldoende studietoelagekrediet hebt, wordt je jokerkrediet aangesproken (= reserve van 60 studiepunten voor je volledige studieloopbaan).
6. Je hebt je verwervingsgrens nog niet bereikt
Voor het behalen van je *eerste bachelordiploma* kom je in aanmerking voor een studietoelage voor zover je nog geen 240 studiepunten voor bacheloropleidingen hebt verworven. Voor het behalen van een *tweede bachelordiploma*, wordt er voortgebouwd op de verworven studiepunten van je vorige bacheloropleidingen en verschuift de grens naar 420 verworven studiepunten. Voor een *masterdiploma* is die grens gelijk aan het 'normale' totale aantal masterstudiepunten van de masteropleiding die je in het jaar van aanvraag volgt, plus 30.

Twijfel je of je in aanmerking komt? Dien gewoon je aanvraag in, want het is niet evident om uit alle regels en voorwaarden wijs te geraken.

Als je recht hebt op een studietoelage, dan kan je rekenen op bedragen tussen 279,40 euro (minimumtoelage) en 2.595,18 euro (volledige toelage). Zit je op kot of ben je zelfstandig student, dan kan dit zelfs oplopen tot 5.821,56 euro.

De **selectieve participatietoeslag** wordt steeds toegekend samen met de studietoelage voor studenten Hoger Onderwijs. Deze toeslag wordt elk jaar geïndexeerd en bedraagt voor 2021-2022 in totaal 51,46 euro. Meer informatie vind je hier: <https://www.groeipakket.be/nl/bedragen/geboren-na-1-januari-2019>.

In het hoger onderwijs moet je ingeschreven zijn voor minstens 27 studiepunten om recht te hebben op een studietoelage. Een uitzondering hierop zijn studenten die in hun diplomajaar zitten. **Studenten met een ernstige ziekte** die zich **inschrijven voor minder dan 27 studiepunten**, hebben **wel recht op een toelage**. Je dient dit aan te tonen via het medisch formulier ernstig zieke student voor studietoelagen. Dit bezorg je vóór 31/12/2022.

(<https://www.studietoelagen.be/sites/default/files/atoms/files/Medisch%20formulier%20ernstig%20zieke%20student%202021-2022.pdf>)

Als de studietoelage niet snel genoeg bezorgd wordt of niet volstaat, kan je langsgaan bij de studentenvoorziening of sociale dienst van je school. Ze kunnen je misschien een eigen studietoelage, een studielening of een overbruggingslening (mocht je door omstandigheden tijdelijk en onverwacht meer kosten hebben) aanbieden. Ze kunnen waar nodig ook renteloze voorschotten op je studiefinanciering betalen. Dit kan nuttig zijn om de periode tussen het begin van het academiejaar en de ontvangst van de beurs te overbruggen. Indien hier geen oplossing gevonden wordt kan onze Vereniging ook hulp bieden. Neem hiervoor contact met Ken (ken@muco.be of 02/61.32.719).

Uitgebreide informatie kan je terugvinden op <https://www.studietoelagen.be/hoger-onderwijs> of www.centenvoorstudenten.be.

WAT MET JE STUDIEPUNTEN EN GROEIPAKKET ALS JE MINDER LESSEN WIL VOLGEN OF EEN PAUZE WIL INLASSEN?

Misschien blijkt die ene infectie hardnekkiger dan verwacht, waardoor je meer lessen mist dan gepland of ontdek je dat de opleiding toch niets voor jou is. Soms kan je nood hebben aan even wat minder lessen volgen of een pauze. Dit kan een impact hebben op je leerkrediet en/of je groeipakket. Hier proberen we een paar tips te geven zodat je op jouw tempo kan blijven studeren.

Veranderen van studierichting

Ben je voor *de 1ste keer ingeschreven* voor een bacheloropleiding en merk je dat je een verkeerde studiekeuze hebt gemaakt? Je kan je leerkrediet terugkrijgen als je van opleiding of studierichting verandert. Als je op tijd uitschrijft voor je 1ste opleiding, dan beslist je instelling meestal dat je je studiepunten terugkrijgt. Het onderwijs- en examenreglement van je onderwijsinstelling vermeldt tot wanneer je kan uitschrijven met teruggave van je leerkrediet. Je moet je wel altijd uitschrijven voordat de examens starten.

Als je onderwijsinstelling geen studiepunten terug geeft, maar je schrijft je in voor een andere opleiding? Dan kan je automatisch studiepunten terugkrijgen. Dit hangt af van de **datum waarop je inschrijft voor de andere opleiding** en je **deelname aan de examens van de 1ste opleiding**.

- Je verandert voor 1 december van opleiding:
  - Je krijgt het volledige ingezette leerkrediet terug voor vakken waarvoor je nog geen examens aflegde of waarvoor je slaagde.
- Je verandert tussen 1 december en 15 maart van opleiding:
  - Je krijgt de helft van het ingezette leerkrediet terug voor vakken waarvoor je nog geen examens aflegde.
  - Je krijgt leerkrediet terug voor vakken waarvoor je examens aflegde en slaagde.
  - Je krijgt geen leerkrediet terug voor vakken waarvoor je examens aflegde en niet slaagde.
- Je verandert na 15 maart van opleiding:
  - Je bent je leerkrediet kwijt, behalve voor de vakken waarvoor je slaagde.

Opgelet: van opleiding veranderen voor 1 december houdt in dat je je voor 1 december voor de 1ste opleiding uitgeschreven hebt én voor de andere opleiding ingeschreven hebt. Schrijf je je wel voor 1 december uit voor de 1ste opleiding, maar pas na 1 december (voor 15 maart) terug in voor de nieuwe opleiding, dan krijg je maar de helft van je ingezette leerkrediet terug.

Ben je ingeschreven met een diplomacontract, studeerde je al meerdere jaren in het hoger onderwijs van Vlaanderen en *wil je in de loop van het academiejaar* van opleiding veranderen, dan is het ook hier je **onderwijsinstelling zelf die bepaalt of je het ingezette leerkrediet terugkrijgt**. Het onderwijs- en examenreglement vermeldt tot wanneer je kan uitschrijven met teruggave van je leerkrediet.

- Verander je van richting voor de datum die je instelling bepaalde, dan krijg je het ingezette leerkrediet terug.
- Verander je na die datum, dan ben je het leerkrediet kwijt.

Je moet wel altijd uitschrijven voor de start van de examens als je leerkrediet wil terug krijgen. Legde je al examens af, dan win je enkel leerkrediet terug als je slaagde.

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/studenten/studietraject-evaluatie-en-diploma/leerkrediet/situaties-die-je-leerkrediet-kunnen-be%C3%AFnvloeden/ik-verander-van-opleiding>

Verminderen of stoppen met studeren

Heb je een *diplomacontract* en beëindig je je studies, dan is het je onderwijsinstelling zelf die bepaalt of je het ingezette leerkrediet terugkrijgt. In het onderwijs- en examenreglement van je onderwijsinstelling staat tot wanneer je kan uitschrijven met teruggave van je leerkrediet. Je dient altijd uit te schrijven voor de start van de examens.

- Als je stopt met studeren voor de datum die je instelling bepaalde, dan krijg je het ingezette leerkrediet terug.
- Schrijf je uit na die datum, dan ben je het leerkrediet kwijt.

Opgelet: nam je deel aan de examens, maar slaagde je niet, dan ben je de studiepunten voor die opleidingsonderdelen kwijt. Slaagde je wel, dan win je die punten altijd terug.

Stop je met studeren en ben je ingeschreven met een *creditcontract*, dan ben je al het ingezette leerkrediet definitief kwijt.

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/studenten/studietraject-evaluatie-en-diploma/leerkrediet/situaties-die-je-leerkrediet-kunnen-be%C3%AFnvloeden/ik-stop-met-studeren>

Overmacht (<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/terugvordering-van-leerkrediet-wegens-overmacht>)

Kon je door een overmachtssituatie niet deelnemen aan 1 of meerdere examens en was er voor jou ook geen inhaalexamen mogelijk? Dan kan je door overmacht verloren leerkrediet via een verzoekschrift terugvorderen bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen.

Als de Raad vaststelt dat er inderdaad overmacht was en dat de instelling effectief niet in staat was om voor een aangepaste examenregeling te zorgen, dan krijg je je leerkrediet terug voor de betrokken opleidingsonderdelen. Je kan zowel voor het huidige academiejaar als voor voorbije academiejaren leerkrediet terugvorderen, er is immers geen vervaltermijn voor de indiening van een verzoekschrift. Bij je verzoek tot teruggave van het leerkrediet wegens overmacht bezorg je **ook bewijsstukken** aan de Raad, zoals een medisch attest. Die bewijsstukken moeten duidelijk en expliciet laten zien dat je niet in staat was om deel te nemen aan het examen in de door het attest gedekte relevante periode.

Groeipakket - studietoelage

Je kan je studieprogramma wijzigen (meer of minder studiepunten opnemen) en/of veranderen van studierichting en je *groeipakket* behouden op 2 voorwaarden:

- zolang je nog geen 25 jaar bent. Er dienen tijdens het volledige academiejaar minstens 27 studiepunten opgenomen blijven, maar hiervoor kan je als student met een chronische ziekte of als je in je diplomajaar zit, een uitzondering krijgen.
- je als student ingeschreven blijft. Om ononderbroken kinderbijslag/Groeipakket te ontvangen, moet je vóór het einde van de maand na je uitschrijving voor een nieuwe opleiding inschrijven.

Het aantal studiepunten dat op 30 juni van het huidige academiejaar als opgenomen wordt beschouwd, is bepalend voor je *studietoelage*. Wijzigingen in de loop van het academiejaar kunnen dus aanleiding geven tot een bijbetaling of (gedeeltelijke) terugvordering van je studietoelage. Als er geen 27 studiepunten opgenomen zijn en je bent geen student met een chronische aandoening of je zit niet in je diplomajaar, heb je geen recht meer op een studietoelage en wordt deze volledig teruggevorderd. Je behoudt het recht om verminderd studiegeld als (bijna-) beursstudent te betalen. (<https://centenvoorstudenten.be/info/wijzigen-of-stoppen/inschrijving-wijzigen/>)

Van zodra je *stopt met studeren* en je effectief uitschrijft als student, eindigt je recht op Groeipakket als student op het einde van die maand. De maand nadien heb je wel nog recht op Groeipakket als *schoolverlater*. Dit kan:

- zolang je geen 25 jaar bent én
- je niet meer dan 80 uur per maand werkt én
- je niet als zelfstandige in hoofdberoep werkt én
- je geen sociale uitkering ontvangt (inclusief beroepsinschakelingsuitkering en inkomensvervangende tegemoetkomingen).

Je krijgt hiervoor een krediet van 12 maanden dat in verschillende periodes kan opgenomen worden. Als je krediet is uitgeput, heb je geen recht meer op Groeipakket als schoolverlater. <https://centenvoorstudenten.be/info/wijzigen-of-stoppen/stoppen-met-studeren/domicilie-in-vlaanderen/>

De hierboven opgesomde informatie over veranderen van richting of stoppen met studeren zijn van toepassing in Vlaanderen. Ben je in **Brussel** gedomicilieerd, kan je je best informeren via:

- <https://centenvoorstudenten.be/info/kinderbijslag/kinderbijslag-brussel/>
- <https://centenvoorstudenten.be/info/wijzigen-of-stoppen/inschrijving-wijzigen/domicilie-in-brussel/>
- <https://centenvoorstudenten.be/info/wijzigen-of-stoppen/stoppen-met-studeren/domicilie-in-brussel/>

MEER WETEN?

Als je hier nog vragen over hebt, kan je terecht bij Ann via 02/663.39.02 of ann@muco.be